

Број: 02-265/01-24

Датум: 11.4.2024.

Јавно предузеће за послове дистрибуције гаса „Ковин-гас“ Ковин, као енергетски субјект, на основу тачке 6. став 2. Методологије за одређивање трошкова прикључења на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса (Сл. гласник РС”, бр. 42/2016 и 140/2022, у даљем тексту: Методологија) доноси

АКТ О НАЧИНУ ОДРЕЂИВАЊА ТРОШКОВА ПРИКЉУЧЕЊА НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЗА 2024. ГОДИНУ

I Критеријуми за одређивање трошкова прикључења, структура трошкова прикључења и врсте прикључка

1. Критеријуми за одређивање трошкова прикључења

Трошкови прикључења одређују се на основу критеријума одобреног капацитета, места прикључења, врсте уређаја, опреме и материјала које је потребно уградити, врсте и обима радова које је потребно извести ради прикључења објекта на систем, као и других објективних критеријума којима се стварају услови за прикључење.

Трошкови прикључења утврђују се према тржишној цени уређаја, опреме, материјала, радова, услуга и др. прибављених у поступку набавке добара, услуга и радова у складу са законом, односно према њиховој цени коштања, када их оператор система обезбеђује у властитој режији.

2. Структура трошкова прикључења

Трошкови прикључења обухватају:

- 1) трошкове пројектовања и прибављања потребне документације;
- 2) трошкове набавке уређаја, опреме и материјала;
- 3) трошкове извођења радова;
- 4) трошкове стручних и оперативних послова које је неопходно извршити ради прикључења објекта на систем;
- 5) део трошкова система насталих због прикључења објекта на систем (у даљем тексту: део трошкова система).

Трошкови из става 1. ове тачке чине елементе структуре трошкова прикључења, с тим што се трошак пројектовања обрачунава за радове на постављању и прикључењу на дистрибутивну гасну мрежу типских мерно-регулационих сетова (МРС), само у случајевима предвиђеним законом који уређује планирање и изградњу објеката и прописима донетим на основу тог закона.

3. Врсте прикључка

У зависности од радног притиска мреже на коју се објект прикључује, максималног капацитета мерног уређаја, начина прикључења и броја мерних уређаја који се постављају у једном објекту и повезују са једним регулационим уређајем, прикључење објекта на систем обезбеђује се изградњом прикључка који може бити:

- 1) типски прикључак; 2) индивидуални прикључак; 3) групни прикључак.

II Начин одређивања трошкова прикључења

ТИПСКИ ПРИКЉУЧАК

Типски прикључак је прикључак на дистрибутивну мрежу (полиетиленску или челичну) радног притиска мањег од 6 bar са кућним мерно-регулационим сетом (у даљем тексту: КМРС) максималног капацитета не већег од 10 m³/h, у који се уграђује типизирана, односно стандардизована опрема, уређаји и материјали и при чијој се изградњи изводе стандардни радови.

У зависности од максималног капацитета КМРС, односно типа мерача, утврђују се следеће категорије типског прикључка:

Редни број	Тип мерача	Максимални капацитет
1.	Г - 2.5	4 m ³ /h
2.	Г - 4	6 m ³ /h
3.	Г - 6	10 m ³ /h

- Начин одређивања трошкова прикључења

Трошкови изградње типског прикључка одређују се за сваку категорију типског прикључка на основу:

- упросечених трошкова пројектовања и прибављања потребне документације,
- нормиране и упросечене количине типизираних опреме, уређаја и материјала које је неопходно уградити,
- упросечених трошкова радова,
- упросечених трошкова стручних и оперативних послова које је неопходно извршити ради прикључења објекта на мрежу.

Трошкови изградње типског прикључка су фиксни и варијабилни.

Фиксни трошкови изградње типског прикључка обухватају трошкове који не зависе од удаљености објекта од мреже.

Варијабилни трошкови изградње типског прикључка обухватају трошкове који зависе од удаљености објекта од мреже и исказују се по дужном метру, а обрачунавају се:

- ако је удаљеност од мреже мања или једнака граничној удаљености - за типску удаљеност,
- ако је удаљеност од мреже већа од граничне удаљености - вредност обрачуната за типску удаљеност увећава се за вредност обрачунату за разлику стварне и граничне удаљености.

Типска удаљеност од мреже једнака је просечној удаљености објекта од мреже на свим мрежама радног притиска мањег од 6 bar, мерено трасом вода и износи највише 12 метара.

Гранична удаљеност од мреже утврђује се као умножак броја 1,67 и типске удаљености од мреже мерено трасом вода и износи највише 20 метара.

Тржишна цена - цена постигнута под најповољнијим условима у прописаном поступку набавке добара, услуга и радова, исказана без ПДВ-а (осим цена моторних горива које се исказују са ПДВом). Тржишна цена елемента структуре трошкова прикључења типским прикључком је цена добијена под најповољнијим условима у прописаном поступку набавке која је по физичком обиму највеће прибављање добара, услуга и радова у години у којој оператор система доноси акт о висини трошкова прикључења типским прикључцима, односно у години у којој је вршио последње овакво прибављање, а на основу испостављених рачуна и ситуација добављача.

Цена коштања - цена коју утврђује оператор система када елементе структуре трошкова прикључења обезбеђује у властитој режији и која има исто значење као у Међународном

рачуноводственом стандарду 16, а која се на овај начин обрачунава за све категорије типског прикључка у време доношења акта о висини трошкова прикључења.

Цена коштања радног часа - цена утврђена према нормираном степену и врсти стручне спреме лица која изводе радове на основу бруто зараде са доприносима на терет послодавца за лица ангажована на извођењу радова, обрачуната за месец који претходи месецу у коме се доноси акт о висини трошкова прикључења, подељена са бројем часова рада у том месецу.

На дистрибутивном подручју на коме Ј.П. „Ковин-гас“ Ковин врши дистрибуцију природног гаса постоје 3 (три) примопредајна места, односно места разграничења одговорности између транспортера природног гаса (Ј.П. „Србијагас“) и Ј.П. „Ковин-гас“ Ковин. Називи поменутих примопредајних места су: ГМРС „Ковин“ који снабдева индустријске потрошаче и насељено место Ковин; ГМРС „Плочица“ који снабдева насељена места: Плочица, Скореновац и Баваниште; ГМРС „Мраморак“ који снабдева насељена места: Мраморак, Делиблато, Гај и Дубовац.

Начин одређивања трошкова прикључења урађен је за сва дистрибутивна подручја јединствено као и по категоријама типских прикључења које је прописала Агенција за енергетику РС, и то у зависности од мерача протока гаса који су доступни на тржишту.

На дистрибутивном подручју Ј.П. „Ковин-гас“ Ковин, урађена је гасификација насељених места, те се из тог разлога тачка 4. Методологије не примењује у конкретном случају, а висина трошкова прикључења типским прикључцима на систем за дистрибуцију природног гаса,

за незахтевне објекте категорије „А“ без ПДВ-а за поменуте категорије износи:

Р. Бр.	Мерило протока гаса и величина	Износ без ПДВ-а
1.	Г 2,5	/
2.	Г 4	93.477
3.	Г 6	96.116

за остале типске прикључке без ПДВ-а за поменуте категорије износи:

Р. Бр.	Мерило протока гаса и величина	Износ без ПДВ-а
1.	Г 2,5	/
2.	Г 4	107.068
3.	Г 6	109.707

Део трошкова система се утврђује на основу максималног капацитета КМРС, висине јединичног трошка за капацитет и степена искоришћености дистрибутивне мреже на коју се објекат прикључује.

Варијабилни трошкови за већу удаљеност од граничне прописане (20 m), на основу овог акта, по сваком дужном метру износе 836,16 динара.

- Основи за умањење и увећање трошкова прикључења

Када је прикључак делимично изграђен на трошак подносиоца захтева пре издавања решења којим се одобрава прикључење, трошкови прикључења се умањују за трошкове оних позиција односно елемената структуре трошкова прикључења које је подносилац захтева имао пре издавања решења.

Ако се, на захтев подносиоца захтева, приликом изградње типског прикључка користи опрема вишег стандарда од оне коју оператор користи као типизирану у смислу методологије, трошкови прикључења се увећавају за разлику стварних трошкова захтеване опреме и упросечених трошкова типизираних опреме.

Ако се, на захтев подносиоца захтева, приликом изградње типског прикључка, изводе грађевински радови који су вишег стандарда од оног које је оператор стандардно изводи, трошкови прикључења се увећавају за разлику стварних трошкова захтеваних радова и трошкова нормираних радова утврђених у складу са методологијом.

Ако је због прикључења једног објекта подносиоца захтева потребно извести прелаз преко улице, при чему се пречник цеви димензионише искључиво за његове потребе, трошкови прикључења се увећавају за трошкове прелаза преко улице.

Ако прикључење конкретног објекта изискује и трошкове решавања имовинско-правних односа, трошкови прикључења се увећавају за стварни износ трошкова решавања имовинско-правних односа.

У случају да прикључење конкретног објекта изискује и трошкове на име прибављања грађевинске дозволе или другог акта надлежног органа када се она не издаје, односно употребне дозволе, односно акта другог надлежног органа, трошкови прикључења увећавају се за стварни износ ових трошкова.

У случају да прикључење конкретног објекта изискује и трошкове локалних, административних и других такси или такси и накнада других надлежних органа, трошкови прикључења се увећавају за стварни износ ових трошкова.

Део трошкова који чине основ за умањење, односно увећање трошкова прикључења, посебно се исказују по позицијама у обрачуну трошкова прикључења.

ИНДИВИДУАЛНИ ПРИКЉУЧАК

Индивидуални прикључак је прикључак на:

- транспортну мрежу;
- дистрибутивну мрежу притиска ≥ 6 bar;
- дистрибутивну мрежу притиска до 6 bar са максималним капацитетом MPC изнад $10 \text{ m}^3/\text{h}$, као и
- сваки други прикључак који, у смислу методологије, не испуњава услове типског или групног прикључка.

- Начин одређивања трошкова прикључења

Оператор система одређује висину трошкова прикључења према оним трошковима, односно трошковима оних елемента структуре трошкова прикључења, које стварно има.

Трошкови изградње индивидуалног прикључка се одређују као збир стварних трошкова:

- пројектовања,
- прибављања потребне документације, прописаних сагласности и дозвола,
- решавања имовинско-правних односа везаних за конкретно прикључење,
- извођења припремних радова,
- набавке уређаја, опреме и материјала,
- радова лица ангажованих на извођењу грађевинских, машинско-монтажних и електро радова на изградњи прикључка, употребе машина, специјалних алата и опреме са руковаоцем и употребе возила са возачем,
- опремања мерног места,
- геодетског обележавања трасе, геодетског снимања вода прикључка и провођења промена у катастру водова и трошкова провођења промена на плану катастра водова,
- испитивања и пуштања у рад и

- обављања других стручних и оперативних послова које је неопходно извршити ради прикључења објекта на мрежу: излазак на терен ради утврђивања локације МРС и трасе прикључка у циљу утврђивања техничких услова за прикључење, стручни надзор над извођењем грађевинских, машинско-монтажних и електро радова, проверу испуњености услова пре првог пуштања природног гаса у објекат, у складу са техничким прописима и правилима рада система на који се објекат прикључује и критеријумима утврђеним методологијом.

Део трошкова система који настаје због прикључења на дистрибутивну мрежу радног притиска $p < 6 \text{ bar}$ утврђује се на основу одобреног капацитета МРС, висине јединичног трошка за капацитет и степена искоришћености дистрибутивне мреже на коју се објекат прикључује.

За мреже на радном притиску $p < 6 \text{ bar}$, оператор система може да утврди степен искоришћености мреже за сваку мрежу понаособ или јединствену вредност за све мреже тог радног притиска, али не може да комбинује оба начина утврђивања степена искоришћености мреже.

Део трошкова система за прикључење на дистрибутивну мрежу радног притиска $6 \leq p \leq 16 \text{ bar}$ или на транспортну мрежу, утврђује се на основу одобреног капацитета МРС и фиксног јединичног трошка у динарима по m^3/h .

Ако је подносилац захтева сносио трошкове изградње дела мреже ради стварања техничких услова за прикључење свог објекта, део трошкова система се обрачунава само ако је разлика између дела трошка система, утврђеног у смислу ове тачке методологије, и уложених средстава већа од нуле и једнак је тој разлици.

Део трошкова система се не утврђује за произвођача природног гаса чији се објекат прикључује на мрежу.

- Основи за умањење и увећање трошкова прикључења

Ако је због прикључења објекта једног подносиоца захтева потребно извести прелаз преко улице, при чему се пречник цеви димензионише искључиво за његове потребе, трошкови прикључења увећавају се за настале стварне трошкове прелаза преко улице.

Када је прикључак делимично изграђен на трошак подносиоца захтева пре издавања решења којим се одобрава прикључење, трошкове које је подносилац захтева сносио пре издавања решења не укључују се у обрачун трошкова прикључења, и тај део трошкова се у обрачуну посебно исказује.

ГРУПНИ ПРИКЉУЧАК

Групни прикључак, у смислу методологије, је прикључак вишеспратног објекта колективне станоградње на дистрибутивну мрежу радног притиска $p < 6 \text{ bar}$. Овај прикључак се гради од најближе тачке на дистрибутивној мрежи у којој је прикључење технички и правно могуће, до регулационог уређаја за објекат у целини и даље од регулационог уређаја ка два или више кућних мерних сетова. Трошкови прикључења групним прикључком исказују се по кућном мерном сету (у даљем тексту: КМС).

- Начин одређивања трошкова прикључења

Трошкови изградње групног прикључка се одређују на начин утврђен Методологијом за индивидуални прикључак.

Део трошкова система за групни прикључак се утврђује на основу максималног капацитета регулационог уређаја, висине јединичног трошка за капацитет и степена искоришћености дистрибутивне мреже на коју се објекат прикључује.

Оператор система може да утврди степен искоришћености мреже за сваку мрежу понаособ или јединствену вредност за све мреже радног притиска $p < 6 \text{ bar}$, али не може да комбинује оба начина утврђивања степена искоришћености мреже.

- Основи за умањење трошкова прикључења

Ако подносилац захтева, на основу утврђених услова и сагласности оператора система, изведе радове на прикључењу у властитој режији, позиције које се односе на тако изведене радове не укључују се у трошкове прикључења. Радови се изводе уз стручни надзор енергетског субјекта.

Када је пре издавања решења којим се одобрава прикључење прикључак делимично изграђен на трошак подносиоца захтева, трошкови које је подносилац сносио пре издавања решења не укључују се у обрачун трошкова прикључења и тај део трошкова се посебно исказује.

У случају накнадног прикључења у објекту прикљученом преко групног прикључка, трошак прикључења по КМС се обрачунава у износу трошкова прикључења типским прикључком исте категорије. Накнадним прикључењем у смислу ове тачке, сматра се прикључење унутрашње гасне инсталације засебне стамбене јединице које се одобрава после првог пуштања гаса у групни прикључак.

III Трошкови прикључења у посебним случајевима

Посебним случајевима утврђивања трошкова прикључења, у смислу методологије, сматрају се:

- промене на прикључку, спајање, раздвајање инсталација, односно мерних места, и повећање одобреног капацитета у прикљученом објекту,
- поновно прикључење објекта на систем када је захтев за издавање одобрења за прикључење поднет због искључења са система и,
- прикључење привремених објеката, градилишта и објеката у пробном раду.

Трошкови прикључења у посебним случајевима утврђују се на следећи начин:

- у случају промена на прикључку, спајања, раздвајање инсталација, односно мерних места, као и промене одобреног капацитета, трошкови прикључења утврђују се према додатним стварним трошковима које изискује такво прикључење. У случају промене одобреног капацитета, део трошкова система утврђује се за индивидуални прикључак само за повећање одобреног капацитета, а за типски и групни прикључак само у случају замене мерног уређаја за мерни уређај већег капацитета и то за разлику максималних капацитета мерних уређаја;
- у случају када се захтев за издавање одобрења за поновно прикључење подноси због искључења објекта са система, трошкови прикључења утврђују се према додатним стварним трошковима које изискује такво прикључење, а у случају да је искључење објеката уследило због самовласног прикључења, неовлашћеног коришћења природног гаса, или коришћења без или супротно условима из одобрења за прикључење у погледу тачности мерења, трошкови прикључења се обрачунавају применом одредби методологије које утврђују начин обрачуна трошкова прикључења за објекат који се први пут прикључује на систем;
- у случају изградње прикључка привремених објеката, градилишта и објеката у пробном раду, трошкови прикључења утврђују се применом критеријума за обрачунавање трошкова прикључења објекта који се први пут прикључује на систем, према врсти прикључка. Трошкови прикључења објекта који је, као објекат у пробном раду, био привремено прикључен на систем, утврђују се према

евентуалним додатним трошковима потребним за трајно прикључење. Део трошкова система насталих због прикључења привременог објекта и градилишта се не обрачунава. Део трошкова система насталих због прикључења објекта који је у пробном раду био привремено прикључен на систем, утврђује се према врсти прикључка применом одредби методологије.

У прилогу акта:

- Инфо код табела: Трошкови прикључења за типске прикључке.

Ј.П. „Ковин-гас“ Ковин, директор
Горан Тодоровић, дипл. економиста